

HAZAI KISEBBSÉGEK, KISEBBSÉGBEN ÉLŐ MAGYAROK

A Kárpát-medence már a népvándorlások ideje óta kontinensünk **etnikailag egyik legtakább** területének számít.

A 20. században is jelentős változások történtek.

1. A **trianoni-békediktátumban** Magyarország területét több **soknemzetiségű állam** között osztották fel. (Csehszlovákia, Románia, Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, Ausztria).

A magyar állam **területének 2/3-át**,
a **magyar anyanyelvűeknek 1/3-át** csatolták el.

2. A **népesedési folyamatok a Kárpát-medencét is érintették:**

az itt élő népek zöme a népességfejlődés 2. szakaszából áttértek a **3. vagy 4. szakaszba**.

3. Jelentős **migráció** jellemző a térségre több időpontban is.

4. Az **1990 körüli** népszámlálások idején a Kárpát-medence népessége 30,5 millió körüli. Ennek a népességnek már **csak 42%-a (13 millió fő)** vallotta magát **magyar** nemzetiségűnek.

5. A Kárpát-medence területén élő népesség száma **1991 és 2001 között** 30,2 millióról 29,4 millióra **(2,4%-kal) csökkent**.

Megjelent a **természetes fogyás**.

(Magyarország népessége 1981 óta fogy.)

Az egymilliónál népesebb etnikumok közül csupán a horvátok (5,3%), ukránok (3,7%) és szlovákok száma (2%) gyarapodott.

A népesség közel 2/3-át kitevő magyarok, románok és szerbek népességszáma csökkent (-9%, -5%, -4%).

6. A **2001 körüli népszámlálások** időpontjában a Kárpát-medence legjelentősebb etnikumainak a

- **magyarok (11,7 millió, 40%),**
- **románok (5,5 millió, 18%),**
- **szlovákok (4,7 millió, 16%),**
- **horvátok 2,8 millió, 10%),**

- szerbek (1,5 millió, 5%),
- ukránok/ruszinok (1 millió, 3,8%) és
- cigányok (0,6 millió, 2%) számítottak.

Földünk cigány népességének harmada a Kárpát-medence lakója, ahol a legutóbbi népszámlálások adatai szerint 580 ezren (2%) vallották magukat cigány nemzetiségűnek, 290 ezer fő (1%) cigány anyanyelvűnek.

Roma nemzetiségűnek legtöbben

- Erdély (250 ezer),
- Magyarország (190 ezer) és
- Szlovákia (90 ezer) területén vallották magukat.

A Kárpát-medence népességszáma az elkövetkező évtizedekben is tartósan **csökkenni fog**, melyet némileg fékezhet az EU-hoz csatlakozással járó migrációs nyereség és a cigányság még mindig magas, – bár egyre inkább csökkenő tendenciát mutató – természetes szaporodása.

.....

MAGYARORSZÁGON a népesség **döntő többsége magyar** nemzetiségű, a kisebbségek a lakosság **alig 10%-át** teszik ki.

13 nemzetiség:

akár évszázadok óta itt élnek, ezért életük szorosan **összefonódott** a többségi társadalommal.

Elsősorban a szomszédos országok népei

a **határszéleken**

vagy **ahova bevándoroltak vagy betelepítették** (pl. a török hódoltság után) őket.

A legnépesebb kisebbség a cigányság (roma) – kb. **600 ezer** fővel.

- főleg: BAZ vármegye és Heves vármegye, Budapest
- a fővároson kívül többségben falusi környezetben
- az országos átlagnál alacsonyabb iskolázottság,

- alacsonyabb foglalkoztatottság,
- kevesebb jövedelem,
- rossz lakáskörülmények,
- rossz az egészségi állapotuk.

Cigány vagy roma?

Ők hogyan nevezik magukat – ez a kérdés!

.....

Kivándorlás Magyarországról – (állandó, nemzetközi migráció):

- a 2. világháború után (főleg németek)
- az 1956-os forradalom és szabadságharc után
- az EU-hoz való csatlakozásunk óta

+ vendégmunkások kiáramlása – (időszakos, nemzetközi migráció).